

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

La pogorîrea duhului sânt.

Când s'au pogorit limbile amestecând despărțit-au neamurile cel prea înalt, ăra când s'au împărțit limbi de foc, într'o unire pe toți i-a chemat.....

Aceste frumoase cuvinte le cântă biserica creștină în ziua de mâne, la sârbarea pogorîrei Duhului sânt.

S'a pogorit Duhul sânt asupra apostolilor, și i-a chemat pe toți într'o unire la lucrare comună.

Față cu această edificătoare stare a lucrurilor tot cantarea bisericească ne arată starea lucrurilor din testamentul vechiu, când fără înțelegere s'au apucat omeni de un lucru mare, din care nu s'a ales nimica, deocele li-s'au amestecat limbile, și nu s'au mai putut înțelege.

Câtă învățătură putem trage din aceste cuvinte ale sântei scripturi mai ales în zilele noastre, între împregiurările actuale din statul nostru.

De ani 30 trăim tot în încurcarea babilonică pe care ne-o descrie atât de plastic testamentul vechiu.

S'au pus omeni să zidescă un turn mare, în care să se concentreze totă viața națională ungurească, care să fie scutul națiunii maghiare la timpuri de grea cercare, când patimile omenesci deslănțuite, ca potop vor cutropi tot ce vor întelni în calea lor.

La această măreță operă a minții omenesci se lucrăză cu desconsiderarea intereselor celor mai vitale ale popórelor, pe cari Dumnezeu le-a pus aici, cu chemare de a conlucra deopotrivă cu poporul unguresc la binele și la consolidarea acestei patrii.

Se lucrăză la această operă numai în interesul unei rase, în folosul acesteia se folosesc toate resursele statului.

Ce e mai natural ca resensul, ca nemulțumirea, ce e mai natural ca reacțiunea, și nisuița de a abate pe cei cu puterea în mână din calea greșită, care trebuie să ducă la catastrofa dela turnul vavilonului.

Muncit este sufletul nostru de chinuri sub sbuciumarea continuă pentru a opri curentul în mersul lui fatal, amărîtă este inima noastră, când vedem că toate nisuițele noastre zadarnice rămân înaintea acelor, cari cu orbă îndrăsnelă întind córdă tot mai tare, ne vine a crede — cu tendență o întind, ca ea să se rumpă, spre a ajunge mai curând la stadiul, pe care cântarea bisericească îl caracterizează cu cuvintele: „despărțit au neamurile cel prea înalt“.

Lupta de rassă dela noi se face pe față, și este sprijigită din sferele mai înalte guvernale.

O simțim acesta pe toate terenele, unde puterea de stat are ceva influență asupra mersului lucrurilor, și care sunt acele lucruri, asupra cărora statul se nu aibă o influență ore-care?

Puse lucrurile pe terenul acesta este natural, că noi trebuie să ne apărăm pe toate căile cu toate mijlocele legale, căci atacați suntem în existența noastră, și atacat în existența sa, și vermele își ridică capul spre a se apăra.

Până acuma noi ne apărăm lărmuind, ne apărăm pe față, de aceea suntem timbrați de neamici ai statului.

Ținem la legea noastră, ținem la limba noastră, ținem la datinele și obiceiurile noastre, stimăm memoria părinților nostri. apretiam activitatea lor, ne încălțim de căldura cu care ei lucrău între condițiunile de atunci, și zilele în cari ei au făcut fapte mari, pentru noi sunt zile epocale, zile grave în inimile noastre, zile a căror amintire voim să o sârbăm.

Nemernici am fi când nu aceste ar fi boldul firei noastre, nu aceste ar caracteriza firea noastră de români.

Și pentru că așa suntem, pentru că nu ne este permis ca altcum să fim, pentru această fire a noastră suntem persecutați, suntem timbrați de dușmani ai statului.

Turburat este într'u noi sufletul nostru pentru starea de lucruri de astăzi, dară nici elementul domnitoriu de azi nu e sigur, că turnul se va termina pe bazele contemplate de arhitectii politici actuali.

Nu dela noi o țicem acesta.

Unul din diarele unguresci cele mai răspândite, un condeiu ager, care adese-ori pune urechia la inima poporului unguresc. „Budapesti Hirlap“ ne a spus-o acesta în articolul prim din Dumineca trecută.

Pusă lupta pe terenul, pe care e pusă, ea trebuie să insufle îngrijiri. De aceea scriitorul ungur vede întunecat viitorul patriei noastre.

Nu mai vede cetățeni multămiți cu sôrtea lor, nu mai vede patrioții din timpurile trecute, cari mergeau braț la braț, umăr la umăr pentru înflorirea patriei, ci vede numai elemente eterogene, cari nu mai au un scop comun, ci fie-care lucră separat pentru ale sale.

În această lumină puse lucrurile, și ele cam așa se presintă omului scrutătoriu, e natural se deosebim pe cetățeni după naționalitate, ungurii se vadă în noi dacoromâni, în nemți pangermani, în slavi muscali, deci tot dușmani ai patriei, dacă patria voescă se fie o Maghiarie, unde se dispară naționalitățile, și se fie numai o națiune în limbă, în sentimente și în obiceiuri.

În asemenea situațiune se despart omeni după limbi, sau cu testamentul vechiu vobind, să pogoră limbile amestecând, și nemurile despart pe cel prea înalt, adevăcă turnul biblic din câmpul Senaar.

Datorința noastră este să combatem curentul cu catastrofa din Biblie și să căutăm a realiza partea a două din condacul dela Pogorîrea Duhului sânt.

Să lucrăm din toate puterile, ca să se împartă limbile de foc, spre a fi toți la un loc, la o unire, la o lucrare comună pentru înflorirea patriei.

Și lucrarea această încă nu e imposibilă căci apărarea o facem lărmuind, voim ca acest cuvânt să fie subliniat, și dela vorbe încă nu am dat nici un pas înainte.

Până când activitatea noastră se reduce la larmă în pressă, căci acuma numai acesta ne a mai rămas liberă, până când ne apărăm lărmuind, nu suntem dușmani periculoși, și cu noi ușor se poate înțelege un guvern care

având curagiul se stea în fața pressei fanatisate, și a curentului, care începe a deveni dominant, va voi să considere pretensiunile noastre naționale.

Dacă se va afla un guvern resolut a esecuta în sens liberal legea de naționalități din 1868, care e lege fundamentală în statul nostru; dacă se va afla un guvern cu autoritate, care să esamineze fără preocupățiune gravaminele noastre, să studieze firea noastră și aplicările noastre, va vedea că noi nu gravităm în afară, că nu facem pretensiuni, cari nu ș'ar afla basă în legile fundamentale dela 1868, și cari împlinite, în loc de a periclită statul l'ar consolida, și s'ar crea raporturi fericite, cari pe toți ne ar întruni la o activitate comună, sau cu cuvintele bisericești: „întru o unire pe toți ne-ar chema“.

Se cere numai bunăvoință din partea guvernului și ușor se poate împlini partea a două din condacul dela Rusaliu.

Rusaliile.

Când s'a pogorit, limbile amestecând, despărțit-au neamurile, Cel prea înalt; ăra când a împărțit limbile cele de foc într'o împreunare pe toți i-a chemat, și cu un glas mărim pe preasântul Duh.

Condacul dela Pogorîrea Duhului sânt.

Cuprins fiind sufletul nostru de meditațiunile religioase asupra momentelor, ce ni-le reamintesc praznicul pogorîrei Duhului sânt, — mai ales în împregiurările de astăzi ni-se desțepă gândul, că provedința dumnezească — pare-că — anume a întocmit și destinat acest praznic, ca o sârbătoare specială a monarhiei, din care și patria noastră face parte.

Când cetim în scriptura sacră cuvintele, prin cari Mântuitoriu investesc pe învățăceii săi cu apostolăscă misiune de a merge în lumea largă și de a propovedui evangelia cerescilor sale învățături la toate popórele și în toate lim-

FOIȚA.

Memoriul comisiunei pentru revederea concursurilor de lucru manual pentru băeți.

(Urmare și fine.)

Dar în realitate lucrul nu este așa. Abia avem azi grație sirguintei colegului nostru D. G. Moianu, câți-va învățători cari știu lucrul manual, abia se predă un asemenea curs la: Școala Normală a ocietății pentru învățatura poporului român, cele două seminare din București, Școala Normală de la Câmpu-Lung și cea de la Iași.

A institui premii numai pentru aceea ce este și ce treptat se înființază, cu foarte slabă organizațiune actuală în această direcțiune, fără a ne gândi și porni la alte măsuri mai eficace, ar fi să ne mulțămim a premia continu pe aceiași și numai aceiași; ăra aștepta ca generațiunea de învățători, cari n'au apucat cursuri de lucrul manual, să trecă și să fie treptat înlocuită cu actualii norma-

ști ar fi a mai dura starea dăunătoare de azi încă două-țeci de ani de zile, cel puțin.

Și situațiunea noastră economică și culturală nu ne mai îngăduie o asemenea foarte păgubitoare așteptare. Avem:

horticultura cu grădinăriile de zarzavat, pomologia, cultura florilor ș. a.

economia vitelor cu industria laptelui și derivatele sale;

creșterea paserilor domestice cu comerțul de ouă și paseri;

apicultura și piscicultura cu comerțul de pește și conserve ș. a.;

viticultura și comerțul vinului;

sericicultura și comerțul mătăsii;

economia agricolă și noțiuni elementare de agricultură;

țimplăria și dulgheria simplă și ușoră, pentru construcțiunile și nevoile economiei rurale;

sculptura geometrică;

ferăria rustică și lucrările simple în metal;

tinichigieria;

zidăria construcțiunilor țărănesci și fabricarea sobelor;

cartonagiul și legătoria de cărți;

țesătoria rurală și industria casnică; împletituri de pae, papură și nuele — coșuri ș. a.

în fine lucrări, cari se fac în cea mai mare parte de străini și de unde elementul românesc sau este cu desevîrsire exclus, sau le face într'un mod foarte primitiv și fără de cea mai elementară cunoscință metodică.

Și sunt pe de o parte industrii așa de simple, așa de ușore în părțile cari le trebuie lor și așa de folositoare, că este o crimă națională a le lăsa să scape activității poporului românesc; ăra pe de altă parte sunt minimum 120,000,000 zile, ce anual se pierd de către populațiunea regatului român, fiindcă din nesciință, n'au azi cum să le întrebuințeze și care socotite numai a 50 bani ziua, una peste alta, fac 60,000,000 lei cari se pierd pe fiecare an din energia noastră națională.

Cifra înspăimântătoare, care ar trebui să ne preocupe strașnic. Fiindcă aici nu este vorba de măestrii desevîrșiți, adevărații artiști, pentru cari trebuesc o altă preparațiune și o altă metodă, ci de nevoile simple și comune, de toate zilele, de acele lucrări elementare și absolut indispensabile, fără de cari nu se poate avea o esistență de om și

cari sunt cu toate acestea de natură și în număr a completa și fructifica timpul și aptitudinile de care dispune poporul nostru. Oamenii desevîrșiți îi vom avea prin selecțiune naturală și pe o cale deci mult mai metodică și normală, dintre acești muncitori de toate zilele, grație talentului și aptitudinilor cu care vor fi înzestrați; — nu pe o cale anormală ca azi, închipuindu-ne că ne-am creat industria, fiindcă am întreținut câți-va inși adunați cu funia vre o 3—4 ani într'o școală de arte și meserii.

De aceea noi nu ne putem opri numai la concursuri cu premii, căci intervențiunea noastră ar fi prea platonice, ci propunem ca să luăm inițiativa nu numai de a institui cursuri de adulți în București și în toate capitalele de județe, dar să procedăm chiar din anul acesta, la formarea învățătorilor neștiutori ai lucrului și la pregătirea care vor trebui să facă profesorii în provincie.

Sarcina este grea dar nu peste maximumul sforțărilor noastre. Ne trebuesc cifra de 8.500 lei, dac'ar fi se începem cu 50 persoane ca elevi și dacă fie-care ar învăța 7 specialități.

Acastă sumă se repartizează după cum urmează:

bile, botezându-le pe ele în numele sântei Treimi: — involuntar ni-se impune faptul, că nicăiri nu este mai cu dor așteptată împlinirea acestei misiuni și nicăiri nu se oferă pentru ea un teren mai estins și mai justificat, ca tocmai în imperiul de sub sceptrul dinastiei habsburgice. Aici este încă și acum, și mai ales acum, mare lipsă a accentua adevărul, că cuvântul Domnului și în consecința toate învățăturile trebuiesc vestite omenilor în limbile, în cari s'au născut, ori-cât ar fi acele de felurite și diferite.

Dreptul divin, dreptul natural, îndreptățește pe popore a pretinde această.

Dar cu toate aceste în ce imoral contrast se pun conducătorii dela putere cu intențiunile salutare, pe cari se basază porunca divinului întemeietor al creștinismului!

Acastă tristă situațiune o aflăm încă în mare parte dincolo și în cea mai mare măsură dincă de Laita.

Dincolo au răspândit Germanii până bine de curând hegemonia și supremația limbei nemțesci, a cărei dominațiune e pe cale a înceta, cedând și limbilor celorlalte popore locul, la care au îndreptățire.

Dincă deocădată a trecut peste Laita pentru unii, pentru Maghiari, încă numai frica, că — precum dominațiunea germană în Austria a slăbit deja, — așa mai cu rënd, sau mai târziu, va suna ceasul ultim și pentru dominațiunea hegemoniei maghiare, pentru alții, pentru naționalități, firma nădejde, că acel ceas trebuie să sosescă și pentru ele.

Astăzi însă stăpânitorii țării nici nu vor să audă de așa ceva. Astăzi Maghiarii cu emfază afirmă, a fi adenc convingși despre aceea, că binele și mântuirea cetățenilor țerei atât în lumea această, cât și în cealaltă, este necondiționat strâns legată de limba maghiară.

Nu esagerăm, când susținem această, căci dîlnic esperiem, că Maghiarii nu se îndestulesc numai cu impunerea idiomului lor exclusiv în daraverile și afacerile de stat, ci nisuițele lor devin din ce în ce mai pretentive. Purcederea față de Slovaci protestanți și de Rușii unitari desvêlesce intențiunea lor, de a estinde și ingera dominațiunea limbei lor și în treburile bisericesci ale acelor popore. Și se nu ne uităm, că această tendență se manifestă tocmai la adoratorii celui mai venerat sfânt a concetățenilor maghiari, care le-a lăsat ca moștenire principiara admonițiune „*regnum unius linguae, uniusque nationis imbecile et fragile est.*”

Maghiarii au multă și generală pietate și venerațiune cătră sântul Stefan; cu toate aceste buruiana șovinismului a luat dimensiuni atât de mari,

încât acopere și aruncă în umbră nobila plantă a principiilor statorite de întemeietorul patriei, și puse ca temelie pentru viitorul ei. Șovinismul este ađi încă adiat de un curent atât de favorabil, încât desavuêză chiar pe mult veneratul patron al țerii în sfaturile sale, lăsate cu limbă de mörte. O fac această toți Maghiarii fără nici un scrupul, deși exemplele, ce ni le oferă prezentul, întăresc đisa primului rege ungar, atât în valörea sa morală, cât și în ce privește însemnătatea ei, ca temelie de existență a statului.

Cine nu-și pöte închipui, la ce sörte ar fi ajuns Maghiarii, dacă dela început ar fi fost singuri pe plaiurile țerii acesteia? Istoria luptelor și istoria culturală a patriei nöstre ne îndreptățește a face deducțiunile cele mai sigure, considerând rolul însenat, ba precum-pănitor, ce l'au jucat elementele nemaghiare în toate acțiunile.

Dar ar putea să obiecțiuneze cineva, că presupunerile și deducțiunile pe contul trecutului n'au multă valöre; avem însă prezentul înaintea ochilor cu puțin îmbucurătorele sale întâmplări.

Imediata nöstră vecinătate ne arată în modul cel mai eclatant, unde pöte ajunge organismul unui stat poliglot, în care un popor în chip de părăsit se bucură de existența sa pe contul și pe spatele altor popore, absorbind aelora sucul necesar pentru propria lor desvoltare.

Dar pe conducătorii țerei nöstre, în loc să-i domolescă asemenea „memento“, îi îndărjesce și mai tare și nu se dau opriți în greșita lor cale, ademeniți fiind de năluca, altcum scilpitöre, a unui stat unitar maghiar, pe care nici când nu le va succede a o ajunge și îmbrățisa.

Ori cât ar fi însă în momentele de față de neopribili în calea lor, totuși cătuși de puțin nu abandonăm speranța în timpuri mai bune și pentru drepturile nöstre, a le naționalităților.

Cartea esperințelor, ce se propune în școlă popörelor, susține și alimentează această speranță; și când și Maghiarii vor fi trecut preste alfabetul creșterii lor politice, la care de veacuri boviséză, și vor fi ajuns și ei la mai multă maturitate politică întemeiată pe vecinicele principii de drept și echitate, când vor fi ajuns la cartea de lectură a vieții popörelor conscie de trecutul și prezentul lor și jaluse de viitoriul lor: atunci vor trebui se recunoscă și ei, că însemnătatea praznicului Rusaliilor rămâne în veci, că förte omenesci pot amâna un timp öre-care lățirea cerșilor învățături ce le propaga și relisarea dumnezeiescilor adevăruri, pe cari nemuritorul învățătoriu li-a încredințat aleșilor săi apostoli și ucenici.

Să se propoveduescă fie-căruia evangelia în limba, pe care o are, a đis Acela; să ni se admită dreptul de liberă întrebunțare a limbei nöstre naționale în toate manifestațiunile vieții atât private cât și publice, cerem Noi.

Și dacă astăzi limba nöstră este împedecată în aceasta liberă desvoltare a sa, veni-va momentul când și la noi — împlinindu-se vremea — Duhul sânt unit cu Duhul geniului național al tuturor popörelor redeșteptate se va pogori cu putere asupra lor și forța limbilor de foc va ascuți întrunată limbile tuturor fiilor acelor popore, încât cu așa simțită putere vor pretinde și reclama drepturile lor, de nu se vor mai putea opune nici cei ce ađi împedecă întruparea divinelor adevăruri.

Acastă se va întâmpla cu atât mai vörtos cu cât, după înteleptele prevederi ale întemeietorului acestui stat, și ca limbi și ca națiuni diferite servim și ne închinăm binelui aceleiași patrii. Iubirea patriei comune ne împreună de toți spre a mări cu un glas trecutul ei și a lucra conform maximei tronului nostru „*viribus unitis*“ pentru mărirea în viitor a gloriei ei și a nöstre a tuturor.

Deca.

Revista politică

Din numirea unui coadjutor lângă episcopul Strossmayer din Diacovar se pare că se va nasce un nou conflict între guvernul nostru și între nunțiul papal din Viena. După-cum ne spun diarele din capitală, numitul episcop voind a-și asigura un succes cu asemenea vederi politice ca și densus, și-a numit un coadjutor prin întervenirea metropolitului din Seraievo, și această sub cuvântul, că unele din parochiile sale stau sub metropolitul din Seraievo. Numirea coadjutorului s'a făcut fără întervenirea guvernului unguresc.

Despre acest pas al episcopului din Diacovar guvernul unguresc a aflat numai atunci, când era vorba de întroducerea coadjutorului.

De aici s'a născut conflictul între nunțiatura din Viena și între guvernul unguresc.

Diarele unguresci ne prezentază lucrul, ca și când cu intențiune s'ar fi eludat aici dreptul corönei și ingerința guvernului.

Dacă coadjutoriul din cestiune este numai pe timpul cât va trăi episcopul Strossmayer, atunci guvernul n'are nici o ingerință, deöre-ce aprobarea corönei și a guvernului vine numai în cazul când vicariul din cestiune e numit cu drept de succesiune.

Va trebui să se clarifice natura acestei numiri și atunci se va urmări

conflictul, care amenință a lua mari dimensiuni.

In Viena s'a deschis parlamentul din nou, și cu deschiderea lui s'au deslănțuit din nou patimile, cari au de generat în sesiunea trecută în bătăi și insulte.

Se credea, că pasiunile vor fi mai domolite, căci timpul multe vindecă, și dela retragerea lui Badeni a trecut multă vreme. Purtarea germanilor în delegațiune da speranță, că parlamentul va funcționa regulat, și se va pute trece cel puțin preste ordinațiunile, cari regulează folosirea limbei boheme în o parte, care e locuită de populațiunea bohemă.

Speranța această nu s'a împlinit, și diarele din Viena ne prezentază noul parlament ca pe un bolnav greu, care e apröpe a-și da sufletul.

A mai amărit situațiunea și împregiurarea că în diarele din urmă guvernul din Viena s'a vöđut necesitat să casseze magistratul din Gratz, și să denumescă un comisariu pentru prevederea agendelor.

Deja în ședința primă a parlamentului germanii au insinuat interpelare în afacerea ca magistratul casat, și au cerut ca interpelațiunea să se pertracteze de urgență. Majoritatea nu a primit urgența, și astfel se așteptă o propunere pentru punerea ministerului sub acuză și la cazul când majoritatea parlamentară ar voi să forțeze aducerea de concluse meritorice și astfel scurtarea desbaterilor, majoritatea germană amenință cu obstrucțiune după metoda din tönma trecută.

In Paris s'a intrunit în ședință noul parlament al Franciei. Deja ședința primă a fost förte șgomotösă, și la alegerea președintelui fiind voturi egale pentru 2 candidați, a trebuit să se facă alegere nouă.

In presa americană a început să-și facă apariție ideea anexării Filipinelor de către Statele Unite.

Șovinismul presei americane este rêu jignit de puțină ispravă pe care au făcut-o până ađi flotele americane, purtate de nas de către amiralul spaniol Cervera. In setea lor de a se lăuda cu ceva, Americanii ar dori să pue cel puțin mâna pe Filipine, unde Spaniolii sunt slabi.

Dar ömeni competenți ai Statelor Unite, între alții chiar amiralul Dewey, victoriosul de la Cavite, înlătură această idee ca absolut nenorocită.

Filipinele sunt bătute de revolte. Tagalii, populația indigenă rësculată contra stăpânirii spaniole, nu e de loc dispusă să se supue stăpânirii americane. Tocmai din pricina asta se explică șcirile contradicțöre relative la atitudinea insurgenților din Filipine. Americanii afirmă că Apuinaldo, șeful insurgenților, este amicul lor, iar Spaniolii afirmă că insurgenții sunt gata să lupte pentru suveranitatea spaniolă.

Adevărul e că insurgenți nu sunt nici cu unii nici cu cei-alți, ei doresc autonomia completă.

Dacă Americanii ar anexa Filipinele, ei ar trebui să întreție în acest archipelag garnizöne puternice, ca să stăpânescă nisuițele de emancipare ale indigenilor. Cheltuelile ar fi pentru Americani absolut disproportionată față cu folösele ce ar aduce Filipinele comerțiului Statelor-Unite.

Și apoi intenția afișată a Americii când a întreprins rësboiul a fost emanciparea Cubei. Dacă Statele-Unite ar deroga acum dela această atitudine și și-ar îngădui o politică manifestă de cucerire, ele ar rări susceptibilitățile și gelosiile multor puteri europene și asiatiche, ceea-ce n'ar fi de loc în interesul republicii americane.

Părerea ömenilor competenți americani este, că Filipinele trebuie date în puterea populației indigene, ér America să-și retragă de acolo vasele îndată ce va fi silit pe Spaniolii să renunțe la Cuba.

5491.70 pentru cumpărarea instrumentelor necesarii celor 7 specialități;
1500.00 material;
1000.00 dulapuri pentru conservarea uneltelor și materialului;
508.50 neprevăđute;
8500.00 Total (veđi devisul detaliat).

In ceea-ce privește localul, vom căuta să obținem prin ministerul de domenii săli și magazii dela școlă de arte și meserii, seu prin ministrul înștrucțiunii publice una din școlile statului; — mai ales că cursurile vor fi, pentru învățători de o lună și jumătate, în timpul vacanțelor celor mari.

Pentru întreținerea celor cari vor veni la cursuri să computăm întru cât-va pe inițiativa privată și individuală, și vom face apel și la administrațiunile județene și comunale, ca să subvenționeze sam cu 200—250 lei, doi, trei învățători, sau alte persoane doritöre de a lua parte la asemenea concursuri. In vederea unui astfel de scop, cred că nici un județ nu va ezita să facă un sacrificiu de 200 lei.

Societatea, pentru ca să înjghebeze fondul de 8500 indispensabil la începerea cursurilor și vre-o 2000 lei pentru premii, să

facă liste de subscripțiune și să alergăm fie pe la persoanele bogate și instituțiunile de credit, fie la autorități seu alte societăți, ca să ne ajute.

Inceputul acesta va fi greu, căci de îndată ce vom avea 40 de elevi și va vedea lumea rezultatele binefăcătöre ale unei astfel de inițiative, cum pe de altă parte, uneltele fiind cumpărate deja, nu vom mai avea nevoie în ceialalți ani, decât de o cheltuală de vre-o 4—5 mii lei, întru cât este vorba de cursuri și premii, nădăđuim că această sumă să se obțină de societate mai cu înlesnire.

Ar fi absolut de dorit și indispensabil ca societatea să pötă da și uneltele de muncă celor cărora le dă înștrucțiunea și să publice niste tratate cu totul elementare și populare asupra specialităților enumerate mai sus, înșoțindu-le de consilii și formule practice. Dar toate acestea cer însă sume respectabile pentru o societate de forță materială a societății Tinerimea română, nefsemnate sau chiar derizorii, când este vorba de societatea Românească.

Am avea trebuință de 10—11 mii lei în primul an și încă de vre-o 6 mii lei pe fie-care din cei 6 ani ce vor urma, ca să răspândim binefacerile lucrului manual până

în cele mai depărtate comune și cătuce ale Regatului român.

Sacrificiul este prea mic, pentru ca societatea Tinerimea română, însuflețită de patriotismul care a călăuzit-o totdeauna în asemenea împrejurări, să se dea înapoi față cu o așa mare cestiune, înainte de a fi încercat toate mijlocele de reușită.

Țara românească e prea mănösă și fertilă, societatea bucureșteană prea darnică și prea conștientă de misiunea ei — și amëndoue au făcut și fac prea multe și însemnate jertfe pentru înălțarea paporului român, ca noi să disperăm de înjghebarea unor asemenea sume.

Viitorul românismului ne este prea scump tuturor, pentru ca să nu avem încredere deplină în desvêșita isbândă a unei așa de modeste și binecuvântate propuneri.

De aceea societatea va decide, dacă începem chiar de anul acesta, sau cel mai târziu la anul cu îndeplinirea acestei propuneri.

Ori-ce amênunte de care mai este nevoie, se vor da la cerere.
C. Alimăneștianu, C. R. Mircea, I. Don, N. S. Dumitrescu și G. Moianu.

Noutăți.

Din cauza săntelor sârbători ale „Pogorîi Duchului Sânt”, numărul proximal fôiei noastre va apăre numai Joi în 28 Maiu st. v. a. c.

AVIS. Domnii membri ai clubului municipal român din comitatul Sibiiului sê invită la conferința clubului care sê va ține luni în 6. Iunie n. 1898 la 5 ôre p. m. în localitățile române din Sibiiu (edificiu Albinei) asupra obiectelor puse la ordinea zilei pentru adunarea generală ordinară de primăvară o comitetului municipal, convocată pe a 8. Iunie n. a. c.

Sibiiu în 2. Iunie n. 1898.

Ioan de Preda Dr. N. Vecerdea,
p. șefinde. secretar.

Școlară. La examenul de calificățiune învățătorească din anul acesta au fost admiși numai acei candidați, cari au documentat calificățiunea prescriși în regulamentul pentru facerea examenului de calificățiune învățătorească la institutul pedagogic al achidiecei greco-orientale române din Transilvania, și cari în faptă au produs documentele cerute de acela, înaintând cererile în termen normal.

Sunt admiși deoiciorii candidați: Ioan Ursu, Nicolaie Voilă, Ioan Crăciun, Ioan Magiar, Teofil Calimanu, Elena Reou, Petru Tomoroga, Georgiu Pop și Vas. Vereș. Candidații neadmiși își află documentele restituite la oficiul protopresbiteral, căruia aparține comuna lor natală.

Cas de môrte. După lungi și grele suferințe a răpusat în zilele trecute în Agram cunoscutul librariu din Brașov Nicolaie Ciureu.

Atacat de o bôlă de plumni, care êrna la ținut legat de pat, răpusatul cu venirea lunei Maiu a mers la Abazia, sperând însănătoșare în clima domolă de acolo. Din Abazia s'a îndreptat spre Agram unde a răpusat în un sanatoriu.

Prin hărnicia sa tipograful Ciureu a dat un avânt simțit literaturii noastre școlare aflând autorii de cărți în el un editor iscusit.

Fieți țerina ușoră.

Dar prințiar. Națiunea Bulgară cu ocaziunea încoronării princesei Maria Luisa i-a donat acesteia o corônă împodobită cu tot felul de petri scumpe, în preț, de 150.000 franci, pe cari iau adunat prin colectă. Princesea în schimb a lăsat sê se edifice un spital pentru femei în sumă de 150.000 franci, care este deja gata și se va deschide îndată-ce princesea, Maria Luisa se va reintôrce acasă.

Invitări. Invitare la festivitatea sântirii petrei fundamentale a bisericii ortodoxe române din Vințul infer., ce se va sêvêrși la 25 Maiu a. c. (a 2-a zi de Rusale) la finea s. liturgii, carea se va începe la 9 ôre a. m. La 1 ôră d. a. va fi banchet în Hotelul „La două pistole” și va costa de persoană 1 fl. 50. La 3 ôre d. a. tinerimea arangiază o petrecere cu joc în promenada orașului. — Prețul de intrare 50 cr. de persoană și 1 fl. de familie.

Cei ce voiesc a participa la banchet sê se înscrișe la oficiul par. până în 22 Mai a. c. sêrta. Venitul curat ce va rêsulta dela festivitatea acêsta este destinat pentru nou edificânda biserică gr. or. Suprasolviri și oferte marinimose în folosul bisericii se vor primi cu mulțămite și se vor cuita publice. Vințul inferior, 14 Maiu 1898.

Comitetul par.

— Societatea științifică-literară „Tinerimea Română” din Bucuresci, sêrbând Joi la 21 Maiu, ora 2 p. m. în palatul Ateneului a XXI-a aniversare a sa, invita publicul român la participare.

Sêrbarea se va deschide de Președintele societății, Nicolae S. Dumitrescu, printr'o cuvântare în care se va arăta scopul și mersul societății după-care se va face distribuția premiilor elevilor și elevelor învățământului primar și secundar de cătră d. Ministru al Instrucțiunii Publice, cari s'au distins la concursul ținute de Societate în anul acesta.

Președinte, Nicolae S. Dumitrescu. Secretar, Ion G. Neamțu.

Un nou misiunar în Bucovina. Nu suntem amici ai polemicilor de natură confesională. Însă când vedam, că pacea confesională se tulbură prin n. mână frivolă, nu puntem fi indiferenți. Și acêsta pace se tulbură de facto și se tulbură intenționat. Cine a

avut ocaziunea sê asiste la predici în bisericile romano și greco-catolice, a trebuit sê observe, că aceste predici au cam totdeauna un ascuțit politic național. Legea noastră este aprôpe totdeauna vătêmată, fie direct, fie metaforic. Dar întrebăm acum: Unde am ajunge, dacă și de pe amvonul nostru s'ar predica în aceiași termeni și cu aceeași tendință? N'ar reinvia în cadrul mai resbelul de 30 de ani? Nu s'ar ucide în numele lui Christos, al Dumneșului iubirei universale, poporele din generațiune în generațiune? Și totuși nu înceta frivolul joc. Șeprul hapsin al Romei cere nouê victime, nouê și tot mai nouê.

Uneltirele sunt machiavelice. Ar trebui un nou Eugene Sue spre a le demasa, și arăta în totă nuditatea lor. Nouê Roma, biserica ni-a fost și ne este ocrotitoare noastră din ori-ce punct de vedere, în timp de pace și în răboiu. Ea e mama nației noastre. Ea ne conservă limba, ea ne creșce. Pe dênșă trebuie sê o apêrăm. Spre ilustrarea propagandei iesuitice ni se transmit din parte bine informată următorile scrieri sub titlul de sus: De Luni până Joi a petrecut în orașul nostru un călugăr gr.-cat. anume Andreas Szeptycki, fiu al unei familii nobile (conte), ai cărei strămoși aparțineau încă în secolul al XVIII clasei boieresci de origine ruteană. Pater Szeptycki ai fostei catolice și — polonist (acești națiuni sunt identice la noi) și era până înainte de 6 ani cel mai fanatic romano-catolic. Dar iată lucru ciudat! Infalibilul din Roma îi încuviințea creșterea la greco-catolism. Roma de alta nu încuviințeză decât trecerea de la greco la romano-catolic dar nici cînd invers. Acest călugăr a predicat în orașul nostru din Cernăuți de 3 ori pe zi, spre a captiva numeroșii auzitori de confesiunea noastră. Ei bine, acêsta nu i-o interzicem. Însă caracteristic și de tot semnificativ este, că tot acest călugăr a primit — sunt acum trei luni — aceeași misiune pentru satu Rostoki, unde a apărut cu barbă artificială, spre a seduce credulii popor. „Buc Widomosty” s'a revoltat în contra acestei proceduri — spunem, nu ifame ci originale. (Patria)

Din public. *)

Dăruiți pre sêmă bisericeii din Elisabetopole. Mai mulți credincioși din Comuna Elisabetopole, indemnăți de simțul de pietate și de zel creștinesc, sentimente întărite în timpul din urmă mai ales prin binevoitoriul și însemnatul sprijin venit din partea Venerabilului consistoriu archidieceșan, au concurs în decursul anului trecut și curent de denariilor la înfrumusețarea sfintei noastre biserici. Anume: Prea onorată credincioși ai bisericii noastre Anton Ostian, executor cu Prea Stimata Dômnă Anna Ostian, au dăruiți presema sfintei noastre biserici din Elisabetopole o policandru în preț de 40 fl. Nonic Dăian, măcelar și soția sa Raveca un rënd de ornate în preț de 25 floreni; Vasilie Buda și soția s'a Rebi de tóca de oțel în preț de 18 floreni

Răduț Bălgărazan și soția sa un policandru în preț de 16 fl.;

George Dragolea a cumpărat pre sêmă bisericeii o Evanghie în preț de 12 floreni și un postav pe dinaintea prestolului în preț de 5 floreni.

Nonic Leorințiu a dăruiți icônă înmormântării Dlui nostru Isus Christos în preț de 5 floreni, Nicolaie Șancu a dăruiți două icône frumoșe în preț de 5 floreni.

Anna Filimon a dăruiți un stichar în preț de 5 fl. La cumpărarea Sfintei Cărți „Triodul” a contribuit următorii;

Ioan Dragolea preot 2 fl. Petru Țentea cantor 2 fl. Nonic Șancu econom 2 fl. Vasilie Leorințiu, epitrop 2 fl. Vasilie Bumbea, 2 fl. Nonic Dăian 2 fl. George Dăian junior 2 fl. Chifor Șancu 2 fl. Teodor Crișan 2 fl. Dumitru Leorințiu 2 fl. Dumitru Șancu 2 fl. Nicolaie Vițelar 2 fl. Nicolaie Șancu 2 fl.

Se deede Dzeu ca jertfa adusă de numiții credincioși pe altariul sfintei biserici Domnului sê fie bine primită, și sê li-se rêsplătescă însutit și înmiit, prin sănătate și viață întrulungime de zile.

Elisabetopole, în 20 Maiu, 1898

Ioan Dragolea
preot gr.-or.

*) Pentru cele de sub rubrica acêsta redacțiunea nu primesce responsabilitatea.

PARTEA ECONOMICĂ

Ceva din istoria plantelor agricole.

Noi cultivăm diferite plante.

1. grâne, bucate sau, cereali.
2. legumi numite și verdețuri sau zarzavat.
3. plante de nutreț.
4. plante de comerț.
5. pomi.

Pe câmpiile noastre, pe agrii și prin grădini cultivăm o mulțime de diferite plante fără de a ne cugeta la aceia, că patria lor originală este depărtată mii de kilometri de țara noastră și lor le priesce la noi și sub a noastră îngrijire ele creșce și înfloresc așa de vesele ca și când le ar fi acest loc patria lor. Numai din istorie spre a noastră mirare aflăm că cele mai multe din plantele noastre sunt aduse din străinătate.

Oriental și Asia superiôră sunt patria celor mai multe din plantele noastre de pâne sau cerealii. Încă și acum creșce alacul, grâul și orzul selbatic în Mesopotania și în Persia de sud, secara pe còstele Asiei mici și pe pusele Mării caspice. Îndia ne a dat pâstăilesele.

Opegină, castraveții, bostani și spenacul și au originea în orient, de asemenea diferitei arbori fructiferi (pomii).

Porumbul, cartofii și tutunul se datoresc Americii.

Africa cea mare nu ne-a dat nici o plantă din care să cultivăm la noi. Australiana ne lăngă totă apută plantelor estradinare nu posedă decât puține plante nutritive, dintre cari noi numai spenacul de Selandă Nouă îl cultivăm prin grădini.

Cultura cerealiilor.

Grâne, plante de făină cerealii, se numesc acele cultivări, acêste plante se mai numesc și plante de pâne, fiind că pânea se face din făina ce se scòte din semința lor. De plantele acêste se ține: grâul, secara, alacul, orzul, ovâșul, porumbul, urezul, meiul și hrîșca.

Cele mai multe soiuri de grâne erau cunoscute deja acum 10,000 ani; urez și grâu se cultiva în India de ost și China pe la anul 2822 înainte de Christos.

Patria primitivă a grâului este de a se căuta în Asia și probabil în Persia sau Asia anterioră. El este planta de pâne a lumii vechi și este cea mai însemnată plantă pentru totă Europa medie, Africa de nord și Asia de vest. Alacul se cultiva la Greci încă în timpurile cele mai vechi; și la Romani era cunoscut alacul ca planta cea mai obicinuită, ei făceau din făină de alac un fel de găluse și mămăligă. În timpurile vechi se cultiva mai des ea acum. În timpul de față se cultivă numai în Germania de Sud și Helveția.

Patria secarei este probabil la Caucas și la Marea Caspică. Ea a fost adusă din ost în Europa pe timpul emigrării popoarelor. Romanii încă o cunoseau dar puțin pond puneau pe cultura ei. (Pliniu hist nat 18,88)

Ovâșul, cu totul necunoscut popoarelor vechi își a originea în munții din nord. El se cultiva în Germania în secolul 1.

Hrîșca este o plantă necunoscută la Romani; ea a fost adusă în Europa pe la începutul secolului al 16 din (Siberia Tartaria) Asia.

Patria primitivă a orzului se țice a fi Caucasul unde și acum se mai ivesc forme selbatică. Deja Moise și diferite cărți ale vechiului testament amintesc de orz. El este planta cea mai des cultivată de Greci și la Romani.

Făina de orz frământată cu apă ca aluat și uscată în anumite forme, da așa numita „maza” hrana zilnică a Grecilor de rând pe care o consumau muindu-o în apă.

Făina de orz nu se prea potrivește la pâne.

Egiptenilor, Grecilor și vechilor Germani le era cunoscută berea preparată din orz.

Bucuresci, Februarie 1898

I. C.

Istoria Agriculturii.

I. Löser.

Traducțiune autorizată
de

Un prietin al plugarilor.

(Urmare.)

9. La țără își desvolta feudalismul totă puterea. Clăci, dijme și dări de tot felul erau aruncate în spatele bietului țaran. Țăranul pune lângă el și tot pentru domnii lor. În timpul acêstea și între împregiurările acêstea apăsătoare se făcea înțelegerea: „Țăranul totuși e o creatură chinuită”.

10. Jobagilor cu timpul li s'a tăiat ocaziunea de a-și câștiga ceva pentru ei, și ipotesa lor era, că un iobagiu sê nu câștige nimic pentru el, ci tot pentru domnii lor. În timpul acêstea și între împregiurările acêstea apăsătoare se făcea înțelegerea: „Țăranul totuși e o creatură chinuită”.

11. Ceva renumit în periodul acêsta trebuie sê amintim, că agronomia în secolul al XV-lea prin aflarea țiparului și arta de a tăia lemne (jôgar, cherestea) a luat un mare avânt, ajungând pe o treptă cu istoria naturală. Literatura agronomică în periodul acêsta este cu excepțiunea calendarelor, totuși în parte luată dela Greci și Romani.

Periodul VI.

Rescôla și marele resbel al țeranilor 1443—1526.

1. Cătră mijlocul secolului al XV-lea timpurile domeniei veniniste, nemulțămire, și plângeri. Cel sêrac privea câmpurile cele numeroșe și avute ale bisericilor și ale mănăstirilor ca o hoție, batjocurea ômenii eclesiatică (preoți) cari duceau o viață plăcută pe când el trebuia sê muncescă cu sudori, ca sê și câștige pânea de tôte zilele. Starea țeranului era desprețuită. Fiind-că starea acêsta numai era de suportat sê născură între țeranii cugete revoluționare, cari erau cu mult mai mari în sudul Germaniei decât în nord. Cum-că poverile țeranilor au fost întrun adever de nesuportat, precum le descriau pe atunci, unii istoriografi democrați este de întrebant, mi se pare, că au fost cauze sociale pentru rescôla.

2. Sarcinile creșcând ale omului sêrae și a stărei poporului de la sate, au adus cu sine că în mai multe locuri sê au adunat ômenii cei mai de frunte din popor, ca săși apere dreptul lor comun, așa mai întâiu s'au ținut adunări de acêste în Breisgan, în satul Schliengen la anul 1443.

Adunarea acêsta purta numele de Bundsrechnung această de opinci, fiindcă ei ca simbol al acêstei rescôle avu nișce opinci (pantofi) legate în vârful unui baston lung, drept stindard. Ca sê ajungă la un rezultat ôreș-care, în adunările de felul acêsta țineau sfătuirii în ascuns.

3. Prima rescôla a țeranilor sub conducerea lui Bôheme Pauker sê întêmplă la anul 1443 în diecesa (episcopiei) Würzburg. Archivul de Würzburg ne da ca cauze a rescôlelor:

„domnia rea, dări multe, inimicție (ură) incendii, ucideri și arestări”. Conducătorul fu prins și pericolului deocam-dată îi s'a pus capet. Însă deja la anul 1476 în același episcopet sê sculă țeranii sub conducerea unui păstor Iohannes Bôhm, care se mai numea de cătră popor și fluerașul Hannesle, acêsta a fost contra preoților, fu însă în scurtă vreme prins și ars ca eretic.

4. În anul 1492 sê resculară țeranii starețului de Kempten, și tot în același an în Țerile de jos așa numiții frații brânzari (ei purtau numele acêsta fiindcă în stindardul lor aveau o pâne și o bucătă de brânză.

5. În Elsass la anul 1493 sê făcu o conjurațiune a țeranilor mai cu sêmă în contra jidanilor și a mănăstirilor, fu însă în curând descoperită și conducătorii s'au scâpat, êr alții cari nu au fost așa de vină au fost omorâți.

6. În anii 1502, 1505 și 1514 sê resculară țeranii la Rhenul de sus, acêstă rescôla avu un caracter amenințător.

7. Orașul cel împopulat și avut Erfurth a ajuns în datorii așa de mari încât orașenii se revoltară. Senatul și orașenii de frunte se fugară și plebea a domnit în un mod înfloritor întreg anul 1510.

(Va urma.)

Mătase Foulard 65 cr.

până la fl. 3.35 de m. — japoneză, chineză etc. în cele mai noue desigurii și colori, precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată de la 45 cr. până la fl. 14.65 de metri — în cele mai moderne țesături, colori și desigurii *Se expediază la particulari franco și liberi de vamă. Mostre cu întorcerea poștei. Fabricile de mătase G. Henneberg liif, de curte ces. și reg. Zürich.* [38] 5

Nr. 309/1898 prtresp. [67] 3-3

CONCURS.

Pe baza rezoluțiunii consistoriale din 21 Aprilie a. c. Nr. 2906 bis, prin această se scrie concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa III. Hundorf cu filiile Domald și Senereuș — protopresbiteratul Mediașului — cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post dau suma de 256 fl. v. a. anual.

Informațiuni mai deaproape despre starea parohiei se pot primi de la oficiul protopresbiterat și de la comitetul parochial respectiv.

Reflectanții la acest post au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare până la termenul prefipt, subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 1 Maiu 1898.

Romul Mircea,
protopresb.

Nr. 244/898. [68] 3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a din comuna Tătăresci, protopresbiteratul Iliei, se publică a doua oară concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare „Telegraful Român“.

Cu acest post sunt împreunate venitele îndatinate și regulate prin comitetul parochial la 22 Ianuarie 1892, ér în norma părintescului ordin consistorial d-to 20 Aprilie, 1893 Nr. 2485. B. aprobate și de către sinodul parochial la 13 Iniu 1893, care venite computate în bani dau suma de 400 fl. anual.

Informațiuni mai deaproape se pot lua de la comitetul parochial respectiv și de la acest oficiu protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor concursuale, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterat până la termenul sus indicat.

Iliă, la 5 Maiu, 1898.

Oficiul protopresbiterat gr.-ort. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Avram P. Pécuarariu,
prtresp.

Nr. 248/898. [69] 3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a din comuna Almaș—Seliște, protopresbiteratul Iliei, se publică a doua oară concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Cu acest post sunt împreunate venitele regulate în sensul grațiosului ordin consistorial d-to 28 Decembre 1894 Nr. 8954 B. prin comitetul parochial la 5 Iuniu, 1897 — care venite computate în bani dau suma de 377 fl. anual.

Informațiuni mai deaproape se pot lua de la comitetul parochial respectiv și de la acest oficiu protopresbiterat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiterat până la termenul susindicat.

Iliă, la 5 Maiu 1898.

Oficiul protopresbiterat gr.-ort. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Avram P. Pécuarariu,
prtresp.

Din ori-ce librărie se poate procura scrierea premiată a consilier. în med. *Dr. Müller*, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervosși
sexual turburat.

Expediție franco pentru 60 cr. în mărci postale.

Curt Röber,
Braunschweig.

[5] 18-49

Se află de vânzare

Portretul

Exelenței Sale, Înalt Preasântului Domn

Miron Romanul,

Archiep. și Metropolit.

Prețul fl. 1.—

Librăria Tipografiei archidieceane,
Sibiiu.

Au apărut:

Juvenilia**Proză și versuri**de
Sextil Pușcariu

à 80 cr.

Iulian Devale

Epigrame

Prețul 50 cr.

Se pot procura de la Librăria
archidieceană, Sibiiu.

În tipografia archidieceană din Sibiiu a apărut zilele acestea o broșură intitulată

Dotățiunea Clerului.

Reflexiuni asupra proiectului de lege despre întregirea venitelor preoțesci de

ILIE DINURSENI.

Broșura se estinde pe 147 pagini și are următorul cuprins: Un studiu asupra proiectului de lege mai sus numit, care s'a publicat în mai mulți numeri ai „Telegrafului Român“ din anul acesta. Memoriul de la 1850 al episcopului, mai târziu metropolitului *Andrieu Baron de Șaguna*, asupra dotațiunii clerului; apoi proiectul de lege despre întregirea emolumentelor preoțesci și în urmă interesanta motivare, cu care ministrul cultelor și instrucțiunii publice a prezentat dietei acel proiect, și pe care diarele române au publicat-o numai în scurte excerpte.

Fiind chestiunea dotațiunii clerului actuală, credem, că autorul acestei broșure a făcut un bun serviciu biserecei române, dând ocaziune clerului a cunoșce cât mai de aproape numitul proiect care privesce atât de deaproape sôrtea lui. Este în interesul biserecei că proiectul să fie cunoscut în cercuri cât mai largi, deaceea o recomandăm mai ales atențiunii clerului nostru, precum și a acelor, cari se interesază de mersul afacerilor noastre biserecesci.

Se poate procura din Librăria Tipografiei Archidieceane Sibiiu.

Prețul 1 coronă.

În prețma examenelor!

Atragem atențiunea domnilor învățatori asupra

scrisorilor (propise) de examen

pentru scrierea română, germană și dictando tipărite în Tipografia archidieceană, în colóre vênătă, pe hârtie forțe fină, mărime 24/31 cm.

Prețul: de bucată 1 cr.; 100 bucăți 65 cr. și porto postal.

Comandele din afară se execută imediat.

Librăria Archidieceană.

Avis!

Domnilor învățatori și directori de școle le recomandăm depositul nostru de **charte geografice** aprobate de Înaltul Minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică, precum:

Charta Ungariei de părete	fl. 5.75
„ Austro-Ungariei de părete	„ 5.75
„ Europei de părete	„ 6.—
„ Asiei de părete	„ 9.—
„ America de Nord de părete	„ 7.—
Apoi singuraticite comitate din Ungaria á	„ —10—15
„ Ungaria, ediț. format mic à	„ —15
„ globuri terestre simple cu fl. 1.—, 2.—, 3.30, 5.30, și	„ 10.—
„ globuri terestre cu meridian 3.15, 5.—, 8.40, 12.60 și	„ 40.—

Asemenea oferim tot felul de recuisite pentru școlă: ceruse (Hardtmuth), cerneli (Leonhardi), pene (Kuhn & Comp.) etc.

Librăria Tipografiei archidieceane.

Din
„Biblioteca de popularizare“,
pentru literatură, artă și știință,

au apărut până acum:

- | | |
|---|--|
| Nr. 1 <i>Nuvele siberiene</i> , de Vladimir Korolenko; | Nr. 19 <i>Nuvele estra-ordinare</i> de Edgar Poë; |
| Nr. 2 <i>Nuvele țărănesci</i> , de Björnstjerne Björnson; | Nr. 20—21 <i>Stilul în artă</i> , de Hans Sebastian Schmid; |
| Nr. 3 <i>Nuvele și povestiri populare</i> , de Lew N. Tolstoi; | Nr. 22 <i>Un roman în noue scrisori</i> , de Teodor M. Dostoiewski; |
| Nr. 4 <i>Schițe și tablouri</i> , de Ioan Neruda; | Nr. 23 <i>Poesii</i> , traduceri libere în versuri de Sully Prudhomme; |
| Nr. 5 <i>Șese nuvele</i> , de I. P. Iacobescu; | Nr. 24 <i>Studii și portrete literare</i> , de Jules Lemaitre; |
| Nr. 6 <i>Nuvele</i> de H. de Balzac; | Nr. 25 <i>Pilone</i> de Wilhelm Bergsöe; |
| Nr. 7 <i>Din viața poporului</i> , de Alecs. Swientochowski; | Nr. 26 <i>Darwin, viața doctrina și importanța lui</i> de A. de Condolles și A. Südekum; |
| Nr. 8 <i>Pe apă</i> de Guy de Maupassant; | Nr. 27 <i>Schițe din California</i> , de Bret Harte; |
| Nr. 9 <i>Nuvele alese</i> , de Al. Puskin; | Nr. 28 <i>Simplu</i> de Traian Demetrescu; |
| Nr. 10 <i>Ómeni și scrieri</i> , de Georg Brandes; | Nr. 29 <i>In Lonț!...</i> de Paul Hervieu; |
| Nr. 11 <i>Din Cartea cântecelor</i> , de H. Heine; | Nr. 30 <i>Scrisoarea furată și alte povestiri estra-ordinare</i> de Edgar Poë; |
| Nr. 12 <i>Liga tinerimii</i> , comedie în 5 acte de Henric Ibsen; | Nr. 31 <i>Don Iuan</i> pe Molière; |
| Nr. 13 <i>Dómna Marchisă și alte nuvele</i> de Quida; | Nr. 32 <i>Poesii alese</i> , de Al. Petöfi; |
| Nr. 14 <i>Lăutarul din Cremona</i> , de Francois Coppée; | Nr. 33—34 <i>In temniță</i> de Z. C. Arbure |
| Nr. 15 <i>Ilka și alte nuvele</i> , de Al. Dumas fils; | Nr. 35 <i>Crâng și luncă</i> de T. Duțescu-Duțu; |
| Nr. 16 <i>Nuvele</i> de Guy de Maupassant; | Nr. 36 <i>Chestiuni literare</i> ed M. Strajan. |
| Nr. 17—18 <i>Suferințele tinerului Werther</i> de Wolfgang v. Goethe; | Nr. 37 <i>Antologie sanscrită</i> , de G. Coșbuc |
| | Nr. 38 <i>Femea îndărătnică</i> , de V. Schakespeare; |
| | Nr. 39—40 <i>Cestiuni literare</i> , de M. Strajan |

Un nr. broș. 16 cr., leg. 30 cr.

Se află de vânzare în

Librăria Tipografiei archidieceane Sibiiu.